

Mikulski J. S. 1955 *Jeziro Drużno — próba charakterystyki limnologicznej*. Ekol. pol. A, 1.

Ruprecht A. L., Buchalczyk T., Wójcik J. M. 1983 *Występowanie norek (Mammalia: Mustelidae) w Polsce*. Prz. zool. 27, z. 1: 87—99.

Schechtel E. 128 *Norka*. Ochr. Przyr. 7: 53—56.

Szuman J., Woliński Z., Kulikowski J. 1955 *Hodowla zwierząt futerkowych* Warszawa. PWRiL.

Winogradow B., Nowikow G., Portienko L. 1953 *Atlas ochotniczych i promysłowych ptic i zwieriej SSSR*. T. 2: *Zwieri*. Moskwa, izd. Akademia Nauk SSSR. s. 171—173.

OCHRONA ROŚLIN

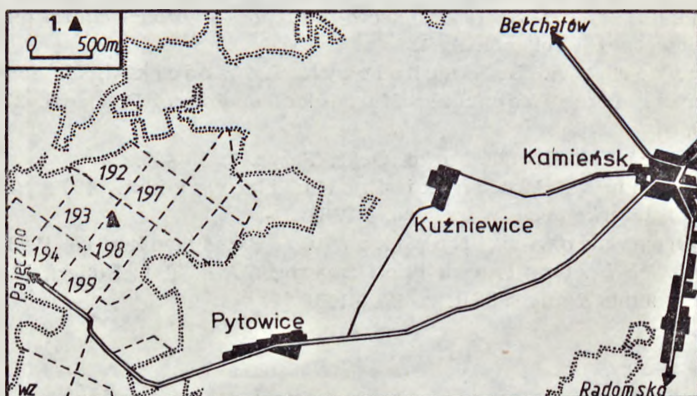
Zimozioł północny *Linnaea borealis* w Belchatowskim Okręgu Przemysłowym

Podczas prowadzenia badań florystyczno-fitosocjologicznych na terenie lasów Belchatowskiego Okręgu Przemysłowego znalazłam w czerwcu 1982 r. nowe stanowisko zimoziołu północnego *Linnaea borealis*. Zimozioł rośnie na terenie nadleśnictwa Belchatów (byłe nadleśnictwo Kamięńsk) w oddziale 198a uroczyska Pytowice (ryc. 1). Stanowisko znajduje się w pobliżu wsi Pytowice, w gminie Kamięńsk województwa piotrkowskiego.

Linnaea borealis rośnie w sąsiedztwie linii oddziałowej 198/199. W runie, pokrywającym 80% powierzchni, rosną: borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, kostrzewa owcza *Festuca ovina*, pszeniec łąkowy *Melaprium pratense*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*, poziomka pospolita *Fragaria vesca*, wiechlina wąskolistna *Poa angustifolia*. Zimozioł tworzy luźną darń zajmującą 9 m² powierzchni. Stwierdzono kilkanaście okazów kwitnących.

W Polsce środkowej *Linnaea borealis* jest gatunkiem bardzo rzadko spotykanym. Został on dotychczas podany z następujących stanowisk (ryc. 2): 1) Rogów-Strzelna (Niedziałkowski 1930), 2) Bąkowa Góra (Sieleżyński 1933), 3) Puszcza Kozienicka (Zieliński 1962), 4) uroczysko Trzcianka, leśnictwo Lipce Reymontowskie (Mowszowicz 1963), 5) Góra Brzask (Madej 1965), 6) Wysoczyzna Rawska (Jakubowska-Gabara 1973), 7) Taraska k/Sulejowa (Kurowski 1978).

Stanowisko *Linnaea borealis* w Pytowicach należy do najbardziej

Ryc. 1. Lokalizacja stanowiska zimoziołu północnego *Linnaea borealis* L. w uroczysku Pytowice k/Kamięnsk. 1 — stanowisko zimoziołu północnego. — Situation of the locality of the twinflower, *Linnaea borealis* L., in the locality of the primeval forest range of Pytowice near Kamięnsk. 1 — locality of the twinflower

Ryc. 2. Rozmieszczenie stanowisk zimoziołu północnego *Linnaea borealis* L. w Polsce środkowej. — a — nowe stanowisko, b — stanowiska znane (objaśnienie numerów stanowisk w tekście). — Distribution of the localities of the twinflower, *Linnaea borealis* L. in central Poland. a — the new locality, b — hitherto known localities

oddalonych od południowej granicy zasięgu, przebiegającej wzdłuż południowego krańca zlodowacenia bałtyckiego (Browicz, Gostyńska-Jakuszczyńska 1966). W Polsce środkowej stanowiska tej rośliny są bardziej rozproszone w porównaniu z Polską północną. Każde

stwierdzone na tym obszarze stanowisko jest bardzo cenne dla nauki i dydaktyki oraz dla ochrony zasobów gatunku. Powinno być szybko zarejestrowane i odpowiednio zabezpieczone.

W uroczysku Pytowice zimoziół rośnie tuż przy linii oddziałowej, stanowiącej jednocześnie lokalną, uczęszczaną drogę. W bliskim sąsiedztwie lasu znajduje się kopalnia węgla brunatnego „Belchatów”. Aktualnie w północnej części uroczyska dokonywane są zręby zupełne drzewostanów celem przygotowania terenu pod zwałowisko kopalni. Powyższe fakty świadczą o dużym zagrożeniu dla stanowiska *Linnaea borealis*. Zwracamy się z apelem do lokalnych władz administracji lasów państwowych o jak najszybsze zabezpieczenie tego cennego, jedynego w Belchatowskim Okręgu Przemysłowym stanowiska zimoziółu północnego.

Janina Jakubowska-Gabara

PISMIENICTWO

Browicz K., Gostyńska-Jakuszczyńska M. 1966 Atlas rozmieszczenia drzew i krzewów w Polsce. Zakład Dendrologii i Arboretum Kórnickie PAN z. 5 nr 169. Poznań.

Jakubowska-Gabara J. 1973 Nowe stanowisko *Linnaea borealis* w Polsce środkowej. *Chrońmy Przyr. z. 2*: 66—68.

Kurowski J. K. 1978 Zimoziół północny *Linnaea borealis* w Borach Nadpilickich. *Chrońmy Przyr. z. 2*: 57—60.

Madej J. 1965 Nowe stanowisko zimoziółu północnego na przedpolu Gór Świętokrzyskich. *Chrońmy Przyr. z. 2*: 46—47.

Mowszowicz J. 1963 O występowaniu zimoziółu północnego w Lipcach Reymontowskich w powiecie skierniewickim. *Chrońmy Przyr. z. 1*: 41—43.

Zieliński T. 1962 Stanowisko zimoziółu północnego w Puszczy Kozińskiej. *Chrońmy Przyr. z. 1*: 34—36.

Stanowisko storczyka bladego *Orchis pallens* na górze Tul w okolicy Cieszyna

Storczyk bladej *Orchis pallens* jest jednym z najrzadszych przedstawicieli rodziny *Orchidaceae* w Polsce. Jego zasięg ograniczony jest tylko do południowej części kraju (ryc. 1). Lokalizacja stanowisk wskazuje, że przywędrował tu prawdopodobnie przez Bramę Morawską i wzdłuż Doliny Dunajca (Brzeski 1961). Z terenu Polski podawany był z Pienin-las Uprzar (Gustawicz 1881, 1894) i Szczawnica (Zieleniewski 1852). Notowany był ponadto z Beskidu Żywieckiego —